

r.pr. Tomasz Kucharski
dr Michał Kudłacz

PRZEWODNIK DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

PO PROCEDURACH PRAWNYCH GMINY MIEJSKIEJ KRAKÓW
W ZAKRESIE WSPÓŁPRACY I PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ

Kraków, kwiecień 2015

Projekt realizowany przez Fundację Gospodarki i Administracji Publicznej oraz Gminę Miejską Kraków.

Wydawca:

Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej
ul. Rakowicka 10B/10, 31-511 Kraków
www.fundacja.e-gap.pl

© Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej

Projekt graficzny, skład, druk:
Agencja Artystyczna GAP

Redakcja językowa i korekta:
Marta Błaszowska

ISBN: 978-83-942293-0-6

Niniejsza publikacja odzwierciedla wyłącznie poglądy Autorów.

Podręcznik przygotowano w ramach projektu „WiP-Współpraca i partycypacja NGO w przestrzeni Gminy Miejskiej Kraków”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (nr umowy UDA-POKL.05.04.02-00-H12/13-00).

Spis treści

- 1. Wprowadzenie / 5**
- 2. Kilka słów o współpracy organizacji pozarządowych z administracją / 7**
 - 2.1 Jak współpracować z administracją, czyli prawne instrumenty współdziałania / 7
 - 2.2 Formy współpracy miasta Kraków z organizacjami pozarządowymi / 7
 - 2.3 Czym jest i co zawiera roczny program współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi / 8
 - 2.4 Planujemy długofalowo czyli Wieloletni Program Współpracy GMK z NGO / 10
- 3. Działalność oraz kontrola organizacji pozarządowych / 13**
 - 3.1 Co to jest stowarzyszenie rejestrowe i jak działa / 13
 - 3.2 Stowarzyszenie zwykle uproszczoną formą stowarzyszenia / 16
 - 3.3 Czym jest fundacja i jak ją powołać / 17
- 4. Realizujemy projekt z miastem Kraków / 21**
 - 4.1 Jak uzyskać dotację w otwartym konkursie ofert? / 21
 - 4.2 Jeśli nie otwarty konkurs ofert to mały grant / 25
- 5. Inicjatywa lokalna narzędziem do zmian naszego otoczenia / 27**
- 6. Budżet obywatelski miasta Krakowa / 29**
- 7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi / 31**
 - 7.1 Niefinansowe formy współpracy a organizacje pozarządowe / 31
 - 7.2 Procedura konsultacji aktów prawa miejscowego z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi / 33
 - 7.3 Struktury instytucjonalne Gminy Miejskiej Kraków realizujące współpracę z NGO / 34
 - 7.3.1 Krakowska Rada Działalności Pożytku Publicznego i konsultacje aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi / 34
 - 7.3.2 Komisje Dialogu Obywatelskiego / 36
 - 7.3.3 Działalność Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych (MOWIS) / 37
 - 7.3.4 Działalność informacyjno-promocyjna GMK na rzecz NGO / 38
 - 7.3.5 Portal NGO.KRAKOW.PL / 39
- 8. Czas na projekty partnerskie / 41**
- 9. Gdzie szukać informacji / 43**

Wprowadzenie

1

Współpraca samorządów z organizacjami pozarządowymi to nie tylko obowiązek wynikający z przepisów prawa, ale również realna, obopólna korzyść, która może okazać się tym większa, im bardziej efektywnie dobrane narzędzie współpracy finansowej i pozafinansowej. Działania organizacji pozarządowych powinny zmierzać do wypełniania określonej w statucie społecznej misji, a do ich realizacji najczęściej niezbędne są środki finansowe. Samorząd może udzielać wsparcia finansowego organizacjom pozarządowym pod warunkiem, że realizują one cel publiczny wynikający z zadań samorządu. Oznacza to możliwość uzyskania efektu synergii: organizacja pozarządowa może zrealizować zadanie publiczne gminy, a jednocześnie poprzez swoje działania może przeciwdziałać marginalizacji bądź wykluczeniu społecznemu albo też rozwijać działania w obrębie wskazanej w statucie grupy docelowej. Współpraca samorządów z organizacjami pozarządowymi prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, co wynika z konstytucyjnej zasady legalizmu wymagającej od wszystkich organów władzy publicznej podejmowania działań wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Podstawę prawną realizowanych przez samorząd miasta Krakowa działań we współpracy z organizacjami pozarządowymi stanowią przepisy rangi ustawowej w tym w szczególności Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (dalej: „u.d.p.p.w.”)¹ oraz akty prawa miejscowego na które składają się uchwały Rady Miasta Krakowa oraz zarządzenia Prezydenta.

Jak wyżej wskazano, partnerem miasta Krakowa w realizacji zadań publicznych są organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego (organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego). W świetle art. 3 ust. 2 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organizacjami pozarządowymi są te niebędące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy o finansach publicznych oraz niedziałające w celu

Współpraca samorządów z organizacjami pozarządowymi to nie tylko obowiązek wynikający z przepisów prawa, ale również realna, obopólna korzyść.

1. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku poz. 1118 ze zm.).

osiągnięcia zysku osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia.

Obok organizacji pozarządowych działalność pożytku publicznego może być także prowadzona przez inne organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego, takie jak:

1. osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
2. stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
3. spółdzielnie socjalne;
4. spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami, które nie działają w celu osiągnięcia zysku, przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

W niniejszej publikacji pod pojęciem **organizacji pozarządowej (NGO – non-governmental organizations)** rozumie się zarówno organizacje pozarządowe o których mowa w art. 3 ust 2 u.d.p.p.w. (organizacje pozarządowe *sensu stricto*), jak i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 u.d.p.p.w. (organizacje pozarządowe *sensu largo*).

Polski system administracji publicznej przewiduje współpracę z organizacjami pozarządowymi w ramach ściśle określonych formuł i narzędzi tak, aby zapewnić maksymalną obiektywność, równość i przejrzystość działań. Instrumenty współpracy są stosowane w Polsce z różną intensywnością, a co istotne, intensywność ich występowania jest zróżnicowana terytorialnie, co dowodzi, iż narzędzia te mogą być optymalnie dopasowane lub przeciwnie skuteczne w zależności od cech swoistych danego terytorium. Poniżej scharakteryzowano narzędzia finansowej oraz pozafinansowej współpracy JST z NGO, które stosuje w roku 2015 Gmina Miejska Kraków. Omówiono cechy charakterystyczne narzędzi, zasady i procedury ich stosowania, podstawę prawną oraz przedstawiono inne pomocne informacje.

Mamy nadzieję, że niniejszy przewodnik będzie dla Państwa ciekawą lekturą i zachęci do współpracy z miastem Kraków.

Milej lektury!

Kilka słów o współpracy organizacji pozarządowych z administracją

2

Zasady i sposób współpracy administracji z organizacjami pozarządowymi definiuje przede wszystkim Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (u.d.p.p.w.). Ustawa ta nakazuje samorządowi współdziałać z organizacjami trzeciego sektora, stwierdzając: „Organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze publicznych [...] we współpracy z organizacjami pozarządowymi ...” (art. 5 ust. 1 u.d.p.p.w.). Współpraca organów administracji z NGO winna odbywać się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Współpraca realizowana jest wyłącznie w zakresie zadań publicznych danego organu administracji określonych ustawami, tj. zadań przypisanych danemu organowi przepisami prawa.

2.1 Jak współpracować z administracją, czyli prawne instrumenty współdziałania.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przewiduje szereg rozwiązań prawnych umożliwiających współpracę administracji z organizacjami pozarządowymi, które w niniejszej publikacji są również określane mianem instrumentów współpracy.

Dokonując podziału poszczególnych instrumentów współpracy w literaturze przedmiotu, wyróżnia się dwie podstawowe ich formy, na które składają się instrumenty obejmujące zlecenie realizacji zadań publicznych (zadaniowe formy współpracy) oraz pozostałe, nie związane ze zleceniem realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym (niezadaniowe formy współpracy).

Do zadaniowych form współpracy JST z NGO zalicza się przede wszystkim: otwarte konkursy ofert, w ramach których na podstawie umów jednorocznych i wieloletnich samorząd zleca organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych, małe granty (małe zlecenia), regranting, dotację inwestycyjną, pożyczki, poręczenia, gwarancje oraz inicjatywę lokalną.

Niezadaniowe formy współpracy obejmują instrumenty współdziałania nie powodujące zlecenia zadań, m.in. takie jak: jednoroczny i wielolet-

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przewiduje szereg rozwiązań prawnych umożliwiających współpracę administracji z organizacjami pozarządowymi.

ni program współpracy, wymiana informacji o planowanych działaniach, konsultowanie projektów aktów prawnych lub też tworzenie wspólnych zespołów o charakterze inicjatywnym i doradczym.

2.2 Formy współpracy miasta Kraków z organizacjami pozarządowymi.

Miasto Kraków w programach współpracy (jednorocznym i wieloletnim) określiło zasady współdziałania międzysektorowego stosowane w relacjach z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi na jego terenie działalność pożytku publicznego.

W grupie stosowanych przez samorząd miasta Krakowa finansowych instrumentów współpracy znalazły się:

- otwarte konkursy ofert oraz zawierane na ich podstawie umowy jednoroczne i wieloletnie,
- zlecanie zadań z pominięciem otwartych konkursów ofert (tzw. małe granty).

Współpraca o charakterze niefinansowym realizowana jest w Krakowie przede wszystkim poprzez:

- konsultacje aktów prawa lokalnego z organizacjami pozarządowymi,
- działalność Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- Komisje Dialogu Obywatelskiego,
- działalność promocyjno-informacyjną i udostępnianie infrastruktury komunalnej na preferencyjnych warunkach,
- patronat Prezydenta Miasta Krakowa i Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa obejmujący wydarzenia realizowane przez NGO.

Obok finansowych i niefinansowych form współpracy w ramach mniejszej publikacji wyodrębniono dwie formy współpracy realizowane na podstawie odrębnych uchwał Rady Miasta Krakowa, tj. inicjatywę lokalną i budżet obywatelski.

2.3 Czym jest i co zawiera roczny program współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi

Podstawowym dokumentem regulującym zasady współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi jest „**Program współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2015**” (w niniejszej publikacji także jako: „Program współpracy”).

Roczny program współpracy jest dokumentem określającym politykę jednostki samorządu terytorialnego na najbliższy rok w zakresie współ-

pracy z organizacjami pozarządowymi. Jego uchwalenie przez Radę Miasta jest obowiązkowe, a treść zostaje wypracowana w drodze konsultacji prowadzonych z organizacjami pozarządowymi.

Program współpracy w kolejnych rozdziałach określa między innymi cel główny programu oraz cele szczegółowe, zasady i formy współpracy, zakres przedmiotowy współpracy, zadania publiczne realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi, zadania priorytetowe programu na rok 2015, a także procedurę jego realizacji oraz oceny programu.

Obowiązujący dokument za cel główny realizowany w ramach Programu współpracy Gminy Miejskiej Kraków przyjął zwiększenie udziału i zaangażowania organizacji pozarządowych w rozwój Krakowa oraz poprawę jakości życia jego mieszkańców. Powyższy cel główny dopełniają cele szczegółowe obejmujące:

1. rozwój dialogu społecznego pomiędzy organizacjami pozarządowymi a Gminą Miejską Kraków,
2. wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych i poprawę efektywności realizacji zadań publicznych,
3. rozwój sektora pozarządowego w Krakowie oraz poprawę jakości i innowacyjności jego działania.

Zakres przedmiotowy współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi obejmuje dziewiętnaście wybranych sfer zadań publicznych. W ramach katalogu zadań mieszczących się w zakresie współpracy finansowej Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi zostały wyodrębnione zadania publiczne obejmujące osiemnaście sfer pożytku publicznego². Łączna kwota dotacji planowanej na realizację tych zadań w roku 2015 wynosi blisko 76 mln zł.

2. Za zadania priorytetowe uznano: pomoc społeczną, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób; wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej; działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; działalność charytatywną; ochronę i promocję zdrowia; działalność i na rzecz osób niepełnosprawnych; działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym; działalność wspomagającą rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości; wypoczynek dzieci i młodzieży; kulturę, sztukę, ochronę dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej; ekologię i ochronę zwierząt oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego; turystykę i krajoznawstwo; upowszechnianie i ochronę wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji; promocję i organizację wolontariatu; działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych; przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym; działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w art. 4 pkt 1-32 u.d.p.p.w.

*Kilka słów
o współpracy
NGO z admi-
nistracją*

*Kilka słów
o współpracy
NGO z admi-
nistracją*

2.4 Planujemy długofalowo czyli wieloletni program współpracy Gminy Miejskiej Kraków z NGO

„Wieloletni program współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2015–2018” (w niniejszej publikacji także jako: „Wieloletni program współpracy” lub „wpw”), w zakresie celu głównego jak i celów szczegółowych jest zbieżny z programem współpracy Gminy Miejskiej Kraków na 2015 r.

W ramach zadań priorytetowych Wieloletni program współpracy wymienia działania związane z wymianą informacji w obszarach wspólnej działalności samorządu i organizacji pozarządowych, aktywizacji organizacji trzeciego sektora w pracach nad rozwiązywaniem problemów społecznych, konsultowaniem aktów prawa miejscowego oraz tworzeniem, funkcjonowaniem i zwiększeniem rozpoznawalności instytucji dialogu obywatelskiego. Ponadto wśród zadań priorytetowych znajdują się działania mające na celu zwiększenie liczby zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe, zwiększenie efektywności ich wykonywania, jak również udziału przedstawicieli trzeciego sektora w komisjach oceniających projekty w ramach otwartych konkursów ofert, podniesienie jakości składanych ofert realizacji zadań publicznych, a także wzrost liczby projektów partnerskich.

Za szczególnie istotne z punktu widzenia samorządu zostały również uznane działania na rzecz wsparcia organizacji pozarządowych oraz realizowanych przez nie projektów.

Wieloletni program współpracy definiuje poszczególne formy współpracy finansowej i niefinansowej w sposób analogiczny do Programu współpracy na rok 2015, określając m.in.:

- a. **zasady zawierania przez Gminę Miejską Kraków umów partnerskich** w celu wspólnej realizacji projektów w ramach programów operacyjnych. Inicjatywa zawarcia umowy partnerskiej może pochodzić zarówno od gminy, jak i od organizacji pozarządowej występującej w tym celu z wnioskiem o zawarcie partnerstwa;
- b. **zasady udzielania wsparcia promocyjnego dla przedsięwzięć NGO.** Wsparcie medialne udzielane jest na wniosek organizacji pozarządowej, i odbywa się poprzez zamieszczenie informacji o przedsięwzięciu na portalu internetowym www.ngo.krakow.pl lub umieszczeniu, w ramach posiadanych możliwości, informacji w Dwutygodniku Miejskim „KRAKÓW.PL”;
- c. **zasady korzystania z zasobu lokalowego Gminy Miejskiej Kraków.** W ramach posiadanych komunalnych zasobów lokalowych organizacje pozarządowe prowadzące działania na rzecz mieszkańców Krakowa mają

możliwość czasowego, nieodpłatnego korzystania z sal szkoleniowych i pomieszczeń przeznaczonych na prowadzenie biur projektów zlokalizowanych w Miejskim Ośrodku Wspierania Inicjatyw Społecznych na cele niezwiązane z działalnością komercyjną lub statutową odpłatną, a także najmu lokali w trybie bezprzetargowym na działalność non-profit;

- d. **zasady zlecania zadań publicznych** w trybie otwartych konkursów ofert ogłaszanych z inicjatywy Gminy Miejskiej Kraków jak i organizacji pozarządowych lub w trybie pozakonkursowym tzw. małych grantów;
- e. **tryb tworzenia i konsultacji wieloletniego i rocznego programu współpracy** Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi, a także sposób realizacji programu, cedując wynikające z niego obowiązki na Pełnomocnika Prezydenta Miasta Krakowa d.s. Polityki Społecznej, jednostki organizacyjne miasta, Radę Miasta i dzielnice miasta Krakowa;
- f. **standardy realizacji usług publicznych** przez organizacje pozarządowe w Gminie Miejskiej Kraków.

Kilka słów o współpracy NGO z administracją

Działalność oraz kontrola organizacji pozarządowych

3

Jak już wspomniano w poprzedniej części niniejszego poradnika, podstawowymi kategoriami organizacji pozarządowych są fundacje i stowarzyszenia. Pomimo zasadniczych różnic fundacje i stowarzyszenia posiadają wiele cech wspólnych. Organizacje te są bowiem instrumentem służącym do realizacji celów niegospodarczych, o charakterze społecznie użytecznych. Mogą funkcjonować jako osoby prawne – fundacje, stowarzyszenia rejestrowane – bądź jako jednostki organizacyjne nieposiadające przymiotu osobowości prawnej np. jako stowarzyszenia zwykłe³. Mimo społecznie doniosłej funkcji, jaką pełnią organizacje pozarządowe, podlegają one kontroli realizowanej także przez Prezydenta Miasta Krakowa w ramach nadzoru nad organizacjami pozarządowymi.

Podstawowymi kategoriami organizacji pozarządowych są fundacje i stowarzyszenia. Organizacje te są instrumentem służącym do realizacji celów niegospodarczych, o charakterze społecznie użytecznych.

3.1 Co to jest stowarzyszenie rejestrowe i jak działa

Stowarzyszenie (stowarzyszenie rejestrowe) jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych. Stowarzyszenie samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności, swoją działalność opiera na pracy społecznej członków, zaś do prowadzenia swych spraw może zatrudniać pracowników⁴.

Prawo tworzenia stowarzyszeń przysługuje obywatelom polskim mającym pełną zdolność do czynności prawnych i nie pozbawionym praw publicznych oraz małoletnim w wieku od 16 do 18 lat, którzy mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych, z tym że w składzie zarządu stowarzyszenia większość muszą stanowić osoby o pełnej zdolności do czynności prawnych. Małoletni poniżej 16 lat mogą, za zgodą przedstawicieli ustawowych, należeć do stowarzyszeń według zasad określonych w ich statutach,

3. H. Cioch, „Status polskich fundacji w świetle judykatury”, „Rejent” 2000, nr 5, s. 19-20.

4. Art. 2 Ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku, Nr 79, poz. 855 ze zm.).

bez prawa udziału w głosowaniu na walnych zebraniach członków oraz bez korzystania z czynnego i biernego prawa wyborczego do władz stowarzyszenia. Jeżeli jednak jednostka organizacyjna stowarzyszenia zrzesza wyłącznie małoletnich, mogą oni wybierać i być wybierani do władz tej jednostki.

W stowarzyszeniach mogą również zrzeszać się cudzoziemcy mieszkający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a jeżeli statut stowarzyszenia przewiduje taką możliwość, jego członkiem może stać się cudzoziemiec nie posiadający na terytorium Polski miejsca zamieszkania.

Stowarzyszenie działa przez swoje organy, tj. walne zebranie członków, będące najwyższą władzą stowarzyszenia, zarząd oraz komisję rewizyjną.

Jak założyć stowarzyszenie? Aby założyć stowarzyszenie, osoby w liczbie co najmniej piętnastu:

1. powołują stowarzyszenie,
2. uchwalają statut stowarzyszenia⁵,
3. wybierają komitet założycielski, zarząd i komisję rewizyjną,
4. reprezentowani poprzez komitet założycielski składają do sądu rejestrowego wniosek o rejestrację w Krajowym Rejestrze Sądowym⁶ wraz ze statutom, listą założycieli, zawierającą imiona i nazwiska, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz własnoręczne podpisy założycieli.

Do wniosku o rejestrację stowarzyszenia założyciele stowarzyszenia mogą dołączyć:

5. Według art. 10. 1 ustawy Prawo o stowarzyszeniach: „Statut stowarzyszenia określa w szczególności: 1) nazwę stowarzyszenia, odróżniającą je od innych stowarzyszeń, organizacji i instytucji, 2) teren działania i siedzibę stowarzyszenia, 3) cele i sposoby ich realizacji, 4) sposób nabywania i utraty członkostwa, przyczyny utraty członkostwa oraz prawa i obowiązki członków, 5) władze stowarzyszenia, tryb dokonywania ich wyboru, uzupełniania składu oraz ich kompetencje, 6) sposób reprezentowania stowarzyszenia oraz zaciągania zobowiązań majątkowych, a także warunki ważności jego uchwał, 7) sposób uzyskiwania środków finansowych oraz ustanawiania składek członkowskich, 8) zasady dokonywania zmian statutu, 9) sposób rozwiązania się stowarzyszenia”.

6. Wniosek należy złożyć do Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie, Wydział XI Gospodarczy KRS (sąd rejestrowy), na drukach KRS 20, KRS WF oraz KRS WK. Do wniosku należy załączyć: protokół z walnego zebrania założycieli (2 egz.), uchwałę o powołaniu organizacji (2 egz.), statut (3 egz.), listę założycieli (minimum 15 osób) - wraz z podaniem imienia, nazwiska, daty i miejsca urodzenia, miejsca zamieszkania - opatrzoną własnoręcznymi podpisami założycieli (2 egz.), uchwałę o wyborze komitetu założycielskiego (2 egz.), oświadczenie założycieli o posiadaniu obywatelstwa polskiego, pełnej zdolności do czynności prawnych oraz niepozbawieniu praw publicznych (2 egz.), uchwałę o wyborze organów (2 egz.). Wniosek o wpis podmiotu do KRS podpisuje komitet założycielski. Wniosek o wpis nie podlega opłacie, chyba że stowarzyszenie wnosi o wpis do rejestru przedsiębiorców. Druki wniosku oraz załączników dostępne są na stronie www.ms.gov.pl, w zakładce Rejestry i ewidencje/Krajowy Rejestr Sądowy

- uchwałę o podjęciu działalności gospodarczej przez stowarzyszenie, jeżeli stowarzyszenie będzie prowadzić działalność gospodarczą,
- wniosek o wpis stowarzyszenia do rejestru przedsiębiorców⁷.

Z chwilą uzyskania wpisu stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć swoją działalność. Stowarzyszenie może także posiadać terenowe jednostki organizacyjne.

Nadzór nad działalnością stowarzyszeń należy do starosty właściwego ze względu na siedzibę stowarzyszenia⁸. W odniesieniu do stowarzyszeń rejestrowych, w ramach uprawnień nadzorczych Prezydent Miasta Krakowa ma prawo do:

1. wypowiedzenia się w sprawie wniosku o zarejestrowanie stowarzyszenia w terminie 14 dni licząc od dnia jego doręczenia, a także przystąpienia, za zgodą sądu, do postępowania w charakterze zainteresowanego,
2. żądania dostarczenia przez zarząd stowarzyszenia, w wyznaczonym terminie, odpisów uchwał walnego zebrania członków (zebrania delegatów),
3. żądania od władz stowarzyszenia udzielenia niezbędnych wyjaśnień,
4. wystąpienia do sądu z wnioskiem o nałożenie na stowarzyszenie grzywny do 5000 zł w razie niezastosowania się stowarzyszenia do żądania dostarczenia przez zarząd stowarzyszenia odpisów uchwał walnego zebrania członków (zebrania delegatów) lub udzielenia niezbędnych wyjaśnień,
5. wystąpienia do stowarzyszenia, w zależności od stwierdzonych uchybień w zakresie niezgodności prowadzonej działalności z prawem lub statutem w sprawach określonych ustawą:
 - a. wystąpienia do stowarzyszenia z żądaniem ich usunięcia w określonym terminie,
 - b. udzielenia ostrzeżenia władzom stowarzyszenia,
 - c. wystąpienia do sądu o zastosowanie środka w postaci:
 - udzielenia upomnienia władzom stowarzyszenia,
 - uchylenia niezgodnej z prawem lub statutem uchwały stowarzyszenia,
 - rozwiązania stowarzyszenia, jeżeli jego działalność wykazuje rażące lub uporczywe naruszenie prawa albo postanowień statutu i nie ma warunków do przywrócenia działalności zgodnej z prawem lub statutem.

7. Jeżeli stowarzyszenie zamierza prowadzić działalność gospodarczą, do wniosku o wpis podmiotu do KRS załącza druki KRS-W9 i KRS-WM wraz z uchwałą o podjęciu działalności gospodarczej (2 egz.) oraz opłatą w kwocie 600,00 zł uiszczaną w kasie przy składaniu wniosku lub na rachunek Sądu: 38 1010 1270 0030 7222 3100 0000.

8. Na podstawie art. 92 ust. 2 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym gmina Kraków jest miastem na prawach powiatu wykonującym zadania powiatu na zasadach określonych w ustawie o samorządzie powiatowym.

*Działalność
oraz kontrola
NGO*

6. wystąpienia do sądu z wnioskiem o ustanowienie dla stowarzyszenia kuratora w przypadku gdy stowarzyszenie nie posiada zarządu zdolnego do działań prawnych,
7. wystąpienia do sądu z wnioskiem o rozwiązanie stowarzyszenia, w razie gdy:
 - a. liczba członków stowarzyszenia zmniejszyła się poniżej liczby członków wymaganych do jego założenia,
 - b. stowarzyszenie nie posiada przewidzianych w ustawie władz i nie ma warunków do ich wyłonienia w okresie nie dłuższym niż rok.

3.2 Stowarzyszenie zwykle uproszczoną formą stowarzyszenia

Stowarzyszenie zwykle stanowi uproszczoną formę stowarzyszenia które nie posiada osobowości prawnej. Stowarzyszenie zwykle mogą założyć co najmniej trzy osoby, które uchwałyły jego regulamin oraz określiły nazwę stowarzyszenia, cel, teren i środki działania, siedzibę oraz przedstawiciela reprezentującego stowarzyszenie.

Stowarzyszenie zwykle nie może powoływać swoich oddziałów terenowych, łączyć się w związki stowarzyszeń, zrzekać osób prawnych, prowadzić działalności gospodarczej, przyjmować darowizn, spadków, zapisów, otrzymywać dotacji, korzystać z ofiarności publicznej.

Jak założyć stowarzyszenie zwykle i jaki organ powiadomić?

O utworzeniu stowarzyszenia zwykłego w Krakowie jego założyciele informują na piśmie Prezydenta Miasta Krakowa, w imieniu którego działa Urząd Miasta Krakowa, Wydział Spraw Społecznych, Referat Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych MOWIS, załączając:

1. informację o powołaniu stowarzyszenia zwykłego, jego siedzibie i danych przedstawiciela reprezentującego stowarzyszenie (imię, nazwisko, dokładny adres, ew. tel.) oraz protokół z zebrania założycielskiego wraz z uchwałami i listą obecności,
2. regulamin działalności (określający nazwę, cel, teren, siedzibę i środki działania),
3. listę członków założycieli zawierającą następujące dane: imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, adres zamieszkania, własnoręczny podpis oraz oświadczenie o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych i niepozbawieniu praw publicznych,
4. wniosek o wydanie zaświadczenia, jeżeli stowarzyszenie zwykle wnosi o jego wydanie⁹.

9. Opłata skarbową za wydanie zaświadczenia wynosi 17,00 zł.

Stowarzyszenie zwykle może rozpocząć działalność, jeśli w ciągu 30 dni od dnia uzyskania informacji o założeniu stowarzyszenia zwykłego nie zostanie wydany zakaz jego działalności.

W ramach uprawnień nadzorczych Prezydent Miasta Krakowa może, obok uprawnień właściwych w stosunku do stowarzyszenia rejestrowego¹⁰, wystąpić do sądu rejestrowego z wnioskiem o wydanie zakazu założenia stowarzyszenia zwykłego.

3.3. Czym jest fundacja i jak ją powołać

*Działalność
oraz kontrola
NGO*

Pod pojęciem fundacji rozumie się jednostkę organizacyjną typu zakładowego, wyposażoną w osobowość prawną, utworzoną z inicjatywy osób fizycznych bądź prawnych w celu realizacji, w sposób trwały i na podstawie wpływów uzyskanych z przekazanego majątku, celów użyteczności publicznej wskazanych w akcie fundacyjnym¹¹.

Fundacja działa na podstawie ustawy o fundacjach oraz statutu i może być ustanowiona dla realizacji zgodnych z podstawowymi interesami Rzeczypospolitej Polskiej celów społecznie lub gospodarczo użytecznych, w szczególności takich, jak: ochrona zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, oświata i wychowanie, kultura i sztuka, opieka i pomoc społeczna, ochrona środowiska oraz opieka nad zabytkami.

Oświadczenie woli o ustanowieniu fundacji powinno być złożone w formie aktu notarialnego. Zachowania tej formy nie wymaga się, jeżeli ustanowienie fundacji następuje w testamencie. W oświadczeniu woli o ustanowieniu fundacji fundator powinien wskazać cel fundacji oraz składniki majątkowe przeznaczone na jego realizację. Składnikami majątkowymi mogą być pieniądze, papiery wartościowe, a także od dane fundacji na własność rzeczy ruchome i nieruchomości.

Ustanawiając Fundację, fundator ustala statut fundacji lub upoważnia osobę do jego ustalenia; statut określa nazwę fundacji, siedzibę i majątek, cele, zasady, formy i zakres działalności fundacji, skład i organizację zarządu, sposób powoływania oraz obowiązki i uprawnienia tego organu i jego członków. Statut może zawierać również inne postanowienia, w szczególności dotyczące prowadzenia przez fundację działalności gospodarczej, dopuszczalności i warunków jej połączenia z inną fundacją, zmiany celu

Pod pojęciem fundacji rozumie się jednostkę organizacyjną typu zakładowego, wyposażoną w osobowość prawną, utworzoną z inicjatywy osób fizycznych bądź prawnych w celu realizacji celów użyteczności publicznej.

10. W stosunku do stowarzyszeń zwykłych organ nadzoru nie może zgłosić wniosku o ustanowienie kuratora oraz wniosku o rozwiązanie stowarzyszenia, gdy stowarzyszenie nie posiada przewidzianych w ustawie władz i nie ma warunków do ich wyłonienia w okresie nie dłuższym niż rok.

11. H. Cioch, „Fundacje w ujęciu prawa polskiego”, Lublin 1995, str. 14 i n.

lub statutu, a także przewidywać tworzenie obok zarządu innych organów fundacji.

Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą w rozmiarach służących realizacji jej celów, a wartość środków majątkowych fundacji przeznaczonych na działalność gospodarczą nie może być mniejsza niż 1000 złotych. Zarząd kieruje działalnością fundacji oraz reprezentuje ją na zewnątrz.

Jak powołać fundację? Do powołania fundacji niezbędne jest:

1. złożenie oświadczenia woli o ustanowieniu fundacji w formie aktu notarialnego,
2. ustanowienie statutu,
3. dokonanie wyboru organów,
4. złożenie wniosku o wpis podmiotu do Krajowego Rejestru Sądowego¹².

*Działalność
oraz kontrola
NGO*

Do wniosku fundatorzy mogą dołączyć:

1. uchwałę o podjęciu działalności gospodarczej przez fundację, jeżeli fundacja będzie prowadziła działalność gospodarczą,
2. wniosek o wpis fundacji do rejestru przedsiębiorców¹³.

Czy Prezydent Miasta Krakowa posiada uprawnienia nadzorcze w stosunku do Fundacji? Tak, w odniesieniu do fundacji działających na terenie miasta Krakowa, w ramach uprawnień nadzorczych Prezydent ma zagwarantowanych ustawą o fundacjach szereg praw, a to prawo do:

1. wystąpienia do sądu o uchylenie uchwały zarządu fundacji pozostającej w rażącej sprzeczności z jej celem albo z postanowieniami statutu fundacji lub z przepisami prawa,
2. zwrócenia się do sądu o wstrzymanie wykonania uchwały do czasu rozstrzygnięcia sprawy,
3. wyznaczenia odpowiedniego terminu do usunięcia uchybień w działalności zarządu albo żądania dokonania w wyznaczonym terminie zmiany zarządu fundacji, gdy działanie zarządu fundacji w istotny sposób

12. Wniosek należy złożyć do Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie, Wydział XI Gospodarczy KRS (sąd rejestrowy), na drukach KRS 20 oraz KRS WK. Do wniosku należy załączyć oświadczenie woli o ustanowieniu fundacji w formie aktu notarialnego, protokół z posiedzenia fundatorów (1 egz.) wraz ze statutem (3 egz.) oraz uchwałą fundatorów o wyborze organów (1 egz.). Wniosek o wpis podmiotu do KRS podpisuje fundator. Wniosek o wpis podlega opłacie w kwocie 250,00 zł. uiszczaną w kasie przy składaniu wniosku lub na rachunek Sądu 38 1010 1270 0030 7222 3100 0000. Druki wniosku oraz załączników dostępne są na stronie www.ms.gov.pl, w zakładce Rejestry i ewidencje/Krajowy Rejestr Sądowy.

13. Jeżeli fundacja zamierza prowadzić działalność gospodarczą, do wniosku o wpis podmiotu do KRS załącza druk KRS-WM wraz z uchwałą o podjęciu działalności gospodarczej (1 egz.), oraz opłatą w kwocie 600,00 zł uiszczaną w kasie przy składaniu wniosku lub na rachunek Sądu: 38 1010 1270 0030 7222 3100 0000.

narusza przepisy prawa lub postanowienia jej statutu albo jest niezgodne z jej celem,

4. wystąpienia do sądu o zawieszenie zarządu fundacji i wyznaczenie zarządcy przymusowego w przypadku bezskutecznego upływu terminu do usunięcia uchybień w działalności zarządu albo żądania dokonania w wyznaczonym terminie zmiany zarządu fundacji w razie dalszego uporczywego działania zarządu fundacji w sposób niezgodny z prawem, statutem lub celem fundacji,
5. zwrócenia się do sądu o likwidację fundacji w razie osiągnięcia celu, dla którego fundacja była ustanowiona, lub w razie wyczerpania środków finansowych i majątku fundacji, jeżeli statut nie przewiduje likwidacji fundacji lub jego postanowienia w tym przedmiocie nie są wykonywane.

Realizujemy projekt z miastem Kraków

4

Realizacja projektów z samorządem Krakowa może odbywać się poprzez zlecenie realizacji zadania NGO i przekazania na ten cel przez miasto dotacji. Dotację na realizację projektu mieszczącego się w zakresie zadań miasta Krakowa możemy otrzymać bądź przez złożenie oferty i jej wybór w otwartym konkursie ofert, bądź w odpowiedzi na ofertę złożoną z inicjatywy NGO w ramach małego grantu.

4.1 Jak uzyskać dotację w otwartym konkursie ofert?

Podstawowym trybem zlecenia realizacji zadań publicznych są otwarte konkursy ofert. Zgodnie z programem współpracy zlecenie realizacji zadań publicznych może mieć formę:

- powierzenia zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie całości ich realizacji,
- wspierania wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na ich dofinansowanie części kosztów jego realizacji.

Zakres zadań publicznych zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym obejmuje osiemnaście priorytetowych sfer zadań publicznych, w tym w szczególności mieszczących się w zakresie zadań własnych samorządu, o których mowa w art. 4 u.d.p.p.w., określonych w załączniku 3 do Programu współpracy na 2015 rok.

Ogłoszenie otwartego konkursu ofert może nastąpić z inicjatywy gminy lub poszczególnych dzielnic, jak i na wniosek organizacji pozarządowej, także w obszarach, w których konkursy są już organizowane są przez gminę. Wniosek o realizację zadania publicznego złożony przez organizację pozarządową winien obejmować opis zadania publicznego przeznaczonego do realizacji oraz szacunkową kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego. Wniosek ten zostanie rozpatrzony w terminie nieprzekraczającym jednego miesiąca od dnia jego wpłynięcia pod względem celowości realizacji zadania publicznego, a organizacja pozarządowa zostanie poinformowana o podjętym rozstrzygnięciu.

Ramowy harmonogram konkursów w roku 2015 obejmował ich ogłoszenie w następujących terminach:

- do 31 stycznia 2015 r. dla zadań rozpoczętych w pierwszej połowie 2015 roku,
- do 31 marca 2015 r. dla zadań realizowanych w drugiej połowie 2015 roku.

Terminy te są corocznie zapisywane w kolejnych rocznych programach współpracy. Ponadto w uzasadnionych przypadkach konkursy mogą być ogłaszane również w innych terminach.

Termin składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ogłoszenia zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń UMK oraz w miejskim portalu dla organizacji pozarządowych www.ngo.krakow.pl. Wraz z ogłoszeniem zostają zamieszczone wzory oferty, umowy oraz sprawozdania z realizacji zadania publicznego.

Ogłoszenie otwartego konkursu ofert powinno zawierać informacje o:

- rodzaju zadania;
- wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację tego zadania;
- zasadach przyznawania dotacji;
- terminach i warunkach realizacji zadania;
- terminie składania ofert;
- trybie i kryteriach stosowanych przy wyborze ofert oraz terminie dokonania wyboru ofert;
- zrealizowanych przez komórki UMK realizujące w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3,
- zakresie priorytetów w realizacji zadania wraz informacją o zakresie ich wpływu na ocenę oferty.

Obsługę administracyjno-biurową otwartych konkursów ofert zapewniają pracownicy komórki realizującej zadania publiczne będącej przedmiotem konkursu.

W ramach otwartego konkursu ofert ocenie podlegają oferty złożone przez organizacje pozarządowe na wymaganym formularzu ofert, w terminie wskazanym w ogłoszeniu.

Oferent zobowiązany jest do przedstawienia oferty zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji, gwarantując wykonanie zadania publicznego w sposób efektywny, oszczędny i terminowy. Oferent odpowiedzialny jest za rzetelność, poprawność i kompletność oferty oraz prawdziwość zawar-

tych w niej informacji. Spełnianie powyższych przesłanek osoby działające w imieniu NGO potwierdzają podpisem pod ofertą.

Ważne! W ramach dotacji udzielanej przez Gminę Miejską Kraków nie mogą być finansowane:

- zadania i zakupy inwestycyjne,
- zakupy gruntów,
- działalność gospodarcza,
- pokrycie kosztów utrzymania biura realizatora programu, z wyłączeniem bezpośrednich kosztów związanych z realizacją zadania,
- działalność partii politycznych,
- działalność związków zawodowych, organizacji pracodawców i samorządów zawodowych,
- działalność fundacji, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub partia polityczna.

Realizujemy projekt z miastem Kraków

Oceny złożonych ofert dokonuje Komisja Konkursowa składająca się z nie więcej niż siedmiu członków, w tym: przewodniczącego komisji będącego przedstawicielem komórki realizującej zadanie publiczne, odpowiedzialnej za konkurs, do trzech przedstawicieli komórki realizującej zadanie oraz do trzech przedstawicieli organizacji pozarządowych wskazanych przez Krakowską Radę Pożytku Publicznego lub wyłonionych w drodze naboru. W pracach Komisji Konkursowej nie mogą brać udziału przedstawiciele organizacji pozarządowych biorących udział w danym konkursie ofert. Komisja Konkursowa prowadzi prace także w przypadku braku członków reprezentujących organizacje pozarządowe. Do prac Komisji Konkursowej mogą zostać zaproszone jako głos doradczy osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w danej dziedzinie, gwarantujące bezstronność i obiektywizm. Do członków Komisji Konkursowych stosuje się przepisy kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie wyłączenia pracownika. **Praca w Komisji Konkursowej jest nieodpłatna.**

W pracach Komisji Konkursowej nie mogą brać udziału przedstawiciele organizacji pozarządowych biorących udział w danym konkursie ofert.

Ocena ofert dokonywana jest pod względem formalnym, zgodnie z wymaganiami zawartym w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert, oraz merytorycznym, na podstawie karty oceny merytorycznej, której wzór zawiera ogłoszenie o konkursie. Nie podlega dalszej ocenie i zostaje odrzucona oferta nie spełniająca wymagań formalnych. Komisje Konkursowe mogą ponadto żądać od organizacji pozarządowych dodatkowych wyjaśnień dotyczących treści złożonej przez nie oferty.

Dokonując oceny ofert, Komisja Konkursowa:

- ocenia możliwość realizacji zadania publicznego przez organizację;

- ocenia przedstawioną kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania;
- ocenia proponowaną jakość wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których organizacja pozarządowa będzie realizować zadanie publiczne;
- uwzględni planowany przez organizację pozarządową udział środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł na realizację zadania publicznego, w przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 4 pkt 2 u.d.p.p.w.;
- uwzględni planowany przez organizację pozarządową wkład rzeczowy i osobowy, w tym świadczenia wolontariuszy i pracę społeczną członków;
- uwzględni analizę i ocenę realizacji zleconych zadań publicznych w przypadku organizacji pozarządowej, która w latach poprzednich realizowała zlecone zadania publiczne, biorąc pod uwagę rzetelność i terminowość oraz sposób rozliczenia otrzymanych na ten cel środków.

Nie dopuszcza się ponadto podwójnego finansowania ze środków samorządu Krakowa tego samego zadania.

Wyniki oceny ofert zostają przedstawione w formie listy ocenionych projektów z przypisaną im oceną punktową i proponowaną kwotą dotacji, w terminie najpóźniej 60 dni od daty określającej końcowy termin składania ofert. Ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Prezydent Miasta Krakowa w formie zarządzenia, które podlega ogłoszeniu w trybie właściwym dla ogłoszenia otwartego konkursu ofert. W przypadku nieotrzymania w wyniku otwartego konkursu ofert dotacji w wysokości wnioskowanej w ofercie, organizacja pozarządowa precyzuje warunki i zakres zadania z uwzględnieniem kwoty otrzymanej dotacji.

Wyniki oceny ofert zostaną przedstawione w formie listy ocenionych projektów z przypisaną im oceną punktową i proponowaną kwotą dotacji, w terminie najpóźniej 60 dni od daty określającej końcowy termin składania ofert.

Od wyników ogłoszonych w formie zarządzenia odwołanie nie przysługuje. Tym niemniej każdy, w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia wyników konkursu, może żądać uzasadnienia wyboru lub odrzucenia oferty.

Otwarty konkurs ofert zostanie unieważniony, jeżeli nie złożono żadnej oferty, jak również jeżeli żadna ze złożonych ofert nie spełniała wymogów zawartych w ogłoszeniu. Informację o unieważnieniu otwartego konkursu także podaje się do wiadomości publicznej.

Umowa o realizację zadania publicznego na zasadach określonych w otwartym konkursie ofert zostaje zawarta w formie pisemnej na czas

realizacji zadania (czas określony) mieszczący się w ramach danego roku budżetowego (umowa jednoroczna) lub dłuższy, jednak nie przekraczający pięciu lat (umowa wieloletnia). Mimo iż tryb zawierania umów wieloletnich nie odbiega od reguł przyjętych dla kontraktów jednorocznych, to jednak wymaga od stron szczególnej staranności w zakresie planowania wydatków w perspektywie dłuższej niż jeden rok budżetowy.

Do zawierania umów wieloletnich pomiędzy JST i NGO, niewątpliwie niezbędne jest wzajemne zaufanie, doświadczenie we współpracy oraz organizacyjna zdolność NGO do realizacji zadań, których wartość finansowa i merytoryczna oraz związane z tym nakłady pracy i wiedzy najczęściej są znacznie większe niż w przypadku umów jednorocznych.

Przyjęcie zadania publicznego do wykonania przez podpisanie umowy winno być nastąpić w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert pod rygorem utraty przyznanej dotacji.

Ważne! Urząd Miasta Krakowa, zlecając realizację zadania organizacji pozarządowej, ma obowiązek dokonywać okresowej kontroli i oceny stanu realizacji zleconego zadania publicznego, w tym stanu realizacji zadania, efektywności, rzetelności jakości wykonania zadania, prawidłowości wykorzystania otrzymanych środków publicznych, prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa i w postanowieniach umowy.

Sprawozdawczość. Z realizacją umowy wieloletniej związany jest obowiązek składania sprawozdań częściowych, nie rzadziej niż raz do roku na zakończenie roku budżetowego. Przewidziana w kosztorysie będącym załącznikiem do umowy część dotacji niewydatkowana w danym roku kalendarzowym podlega zwrotowi.

4.2 Jeśli nie otwarty konkurs ofert, to mały grant

Zlecenie realizacji zadania publicznego może zostać także dokonane w trybie pozakonkursowym określonym w art. 19a u.d.p.p.w. (tzw. mały grant) na podstawie oferty złożonej przez organizację pozarządową, przy jednoczesnym spełnieniu poniższych warunków:

- oferta została złożona na wzorze oferty określonym rozporządzeniem wykonawczym wydanym na podstawie art. 19 do u.d.p.p.w.
- wysokość wnioskowanej kwoty dotacji nie przekracza 10 000 zł., a okres realizacji zadania nie jest dłuższy niż 90 dni,
- łączna kwota środków finansowych przekazanych organizacji pozarządowej w trybie małego grantu w danym roku kalendarzowym nie przekracza kwoty 20 000 zł.

Udzielenie dotacji następuje zatem poza konkursem ofert, po rozpatrzeniu oferty, przy uwzględnieniu uwag zgłoszonych w terminie 7 dni od dnia za-

mieszczenia oferty w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz w miejskim portalu dla organizacji pozarządowych www.ngo.pl.

Tryb małych grantów jest popularnym narzędziem finansowania zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe wśród samorządów w Polsce.

Tryb małych grantów jest popularnym narzędziem finansowania zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe wśród samorządów w Polsce. Daje on możliwość wyboru w procedurze uproszczonej przedsięwzięć zgłaszanych do realizacji przez organizacje pozarządowe w trybie ciągłym. Jedynym ograniczeniem po stronie samorządu jest kwota, odpowiadająca 20% ogólnej kwoty środków przeznaczonych na realizację zadań publicznych wspólnie z organizacjami pozarządowymi jaką można wydatkować na finansowanie projektów w trybie małego grantu. To determinuje fakt, iż w trybie małych grantów realizowane są projekty niekapitałochłonne, niewielkie, najczęściej nie o strategicznym charakterze.

Inicjatywa lokalna narzędziem do zmian naszego otoczenia

5

Kluczowym elementem instytucji inicjatywy lokalnej unormowanej w art. 19b u.d.p.p.w. jest wniosek mieszkańców kierowany do jednostki samorządu terytorialnego, mających na jej terenie miejsce zamieszkania lub siedzibę, występujących bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji pozarządowej, z inicjatywą realizacji zadania publicznego w zakresie określonym przepisami u.d.p.p.w. Procedura inicjatywy lokalnej nie zakłada transferu środków finansowych w formie dotacji na rzecz organizacji pozarządowej lub grupy mieszkańców, a jedynie wsparcie merytoryczne i rzeczowe oraz bezpośrednie finansowanie zadania publicznego.

Kluczowym elementem instytucji inicjatywy lokalnej jest wniosek mieszkańców kierowany do jednostki samorządu terytorialnego.

Inicjatywa lokalna polega na realizacji określonych zadań na wniosek grupy mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego (przeważnie gminy) i z ich udziałem. Mieszkańcy za pośrednictwem organizacji pozarządowej lub bezpośrednio mogą się zwrócić do władz lokalnych o wsparcie realizacji określonego zadania publicznego, np. remontu dróg, chodników, placów zabaw, parków czy innych przestrzeni publicznych. Inicjatywa lokalna może dotyczyć również działań edukacyjnych, kulturalnych, sportowych czy nakierowanych na ochronę przyrody lub ochronę porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej określa uchwała RMK nr CXIX/1874/14 z 22 października 2014 r.

Wsparcie gminy może polegać również na przekazaniu lub użyczeniu mieszkańcom lub działającym w ich imieniu organizacjom pozarządowym zasobów będących w posiadaniu samorządu (środków trwałych, maszyn, urządzeń, itd.). Po stronie mieszkańców lub działających w ich imieniu organizacji pozarządowych nakłady związane z realizacją inicjatywy lokalnej sprowadzają się do uruchomienia własnych zasobów, komplementarnych wobec zasobów samorządu lokalnego, np. pracy społecznej, środków finansowych na pokrycie części wydatków, umożliwienia użycia maszyn i urządzeń będących w posiadaniu mieszkańców.

Wartością dodaną tego narzędzia jest, oprócz realizacji zadań publicznych, możliwość aktywizacji obywateli tej gminy.

Budżet obywatelski Miasta Krakowa to instrument, poprzez który obywatele decydują bądź biorą udział w decydowaniu o przeznaczaniu części budżetu miasta. Udział w procesie tworzenia budżetu może być swoistą „szkołą obywatelską”, ponieważ realne włączenie obywateli w procesy decyzyjne pozwala im lepiej zrozumieć przysługujące im prawa, ale także ciążące na nich powinności oraz obowiązki, jakie władza ma wobec nich. Ponadto obywatele zdobywają umiejętność negocjowania między sobą, a także z władzą najważniejszych celów polityki publicznej i wydatkowania środków finansowych, które mają być przeznaczone na ich realizację. Partycypacja zwiększa również przejrzystość rządzenia. Dzięki bezpośredniemu udziałowi w procesie decyzyjnym obywatele uzyskują szerszy dostęp do informacji na temat działań władzy publicznej. Budżet obywatelski to narzędzie, które nie jest bezpośrednio skierowane do NGO – podobnie jak w przypadku inicjatywy lokalnej mogą brać w nim udział obywatele niezrzeszeni w organizacjach trzeciego sektora.

Partycypacja obywatelska jest zatem narzędziem umożliwiającym uczestnictwo obywateli w wydarzeniach, które ich dotyczą. To rodzaj komunikacji obywateli z władzą, która opiera się na wzajemnym wspieraniu się we wspólnym podejmowaniu decyzji. Budżet obywatelski jest mechanizmem partycypacji obywatelskiej – narzędziem umożliwiającym mieszkańcom faktyczne współdecydowanie o wydatkowaniu części środków z lokalnego budżetu.

Zasadniczym celem budżetu obywatelskiego jest większe otwarcie na głos samych mieszkańców poprzez włączenie ich do dyskusji na temat priorytetów społeczności lokalnej z perspektywy jej wspólnego dobra. Cel ten ma prowadzić do aktywnego zaangażowania się w proces opracowania budżetu obywatelskiego oraz do efektywnego wydawania wspólnych środków z lokalnego budżetu budowania więzi w lokalnej społeczności.

Budżet obywatelski jest narzędziem wpisującym się w założenia partycypacyjnego zarządzania publicznego (governance – współdecydowanie). Pozwala to na realizację trafnych przedsięwzięć cennych szczególnie do

Zasadniczym celem budżetu obywatelskiego jest większe otwarcie na głos samych mieszkańców, poprzez włączenie ich do dyskusji na temat priorytetów społeczności lokalnej z perspektywy jej wspólnego dobra.

społeczności mikrolokalnych (ulica, osiedle, dzielnica, itp.). Budżet obywatelski oddolnie aktywizuje mieszkańców, buduje kapitał społeczny (poczucie dumy, patriotyzmu lokalnego, odpowiedzialności i aktywności obywatelskiej) i optymalizuje rozwiązania o charakterze miastotwórczym.

Budżet obywatelski jest znakomitym narzędziem edukacji o samorządności – jest elementem konkretnej filozofii funkcjonowania samorządu jako wspólnoty władz i mieszkańców danej jednostki terytorialnej, współdziałających na rzecz jej rozwoju.

Łączna kwota środków wydatkowanych w ramach budżetu obywatelskiego w 2014 roku wyniosła 4,5 mln zł, a w roku 2015 Kraków planuje wydać na ten cel 10 mln złotych. Pomysły na projekty w ramach budżetu obywatelskiego należy składać do 31 marca każdego roku.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

7.1. Niefinansowe formy współpracy a organizacje pozarządowe

7

Warunkiem efektywnej współpracy JST z NGO jest budowa pozytywnych relacji pomiędzy samorządem a przedstawicielami trzeciego sektora. Warunek ten może zostać spełniony dzięki szerokiemu zaangażowaniu NGO w ramach niezadaniowych form współpracy, które w Krakowie realizowane są poprzez:

- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności;
- konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami zrównanymi w prawach z tymi organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
- konsultowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4, z radami działalności pożytku publicznego, w przypadku ich utworzenia przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego;
- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów zrównanych w prawach z tymi organizacjami oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
- roczne i wieloletnie programy współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi;
- nieodpłatne udostępnianie infrastruktury komunalnej.

Każda współpraca rozpoczyna się od wymiany informacji. W ustawie mowa jest o wzajemnej wymianie informacji. Oznacza to, że nie tylko administracja ma obowiązek przekazywania informacji organizacjom pozarządowym, ale przepływ informacji powinien następować również w drugą stronę.

Przepisy nie określają, w jaki sposób wzajemne informowanie powinno się odbywać. Można to ustalić dowolnie – w zależności od lokalnych potrzeb i warunków: można wykorzystać stronę internetową urzędu, powołać w urzędzie specjalną komórkę, która będzie organizowała kontakty z sektorem pozarządowym itp.

Przepływ informacji powinien następować od administracji do NGO jak również w drugą stronę

Elementem systemu wymiany informacji mogą być również rady działalności pożytku publicznego. Ustawa przewiduje możliwość powołania takich rad w województwach (art. 41 a ust 1 u.d.p.p.w.), a także na szczeblu lokalnym w powiatach i gminach (art. 41 e ust 1 u.d.p.p.w.). Członkami takich rad są oczywiście przedstawiciele sektora pozarządowego. Drugą część rady tworzą przedstawiciele władz publicznych. Na szczeblu województwa są to reprezentanci wojewody, sejmiku oraz marszałka, na poziomie powiatu – przedstawiciele rady oraz osoby delegowane przez zarząd powiatu. W gminie swoich reprezentantów w radzie będzie miała rada gminy oraz wójt (burmistrz, prezydent).

Konsultowanie projektów aktów prawnych to znacznie więcej niż tylko proste informowanie się o swoich zamierzeniach. Konsultowane powinny być zarówno projekty ustaw i rozporządzeń przygotowywane przez ministrów, jak i uchwały organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego. Organy administracji, przygotowując akty prawne, powinny konsultować je ze środowiskiem organizacji pozarządowych, jeśli zakres tych aktów dotyczy sfery działalności statutowej organizacji. Jest to jedna z form współpracy wskazanych wprost w przepisach ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 5 ust 2 pkt 3 u.d.p.p.w.). Konsultacja to nie tylko umożliwienie zapoznania się z projektem, ale także otwartość na wyrażenie przez organizację opinii i gotowość do ich uwzględnienia lub poinformowania, dlaczego uwzględnione nie zostały.

Ponadto ustawa, obok konsultowania aktów prawnych z poszczególnymi organizacjami (co może być trudne technicznie), wskazała na możliwość konsultowania projektów uchwał z reprezentacją sektora pozarządowego. Przepis art. 5 ust 2 pkt 3 u.d.p.p.w. mówi o konsultowaniu projektów aktów normatywnych z działającą na terenie danego samorządu radą działalności pożytku publicznego. Konsultacja taka miałaby dotyczyć sfery pożytku publicznego – czyli zakresu zadań publicznych określonych w art. 4 ustawy. Nowelizacja ustawy wprowadziła nowy obowiązek dotyczący konsultacji. Organ stanowiący (sejmik, rada) musi w drodze uchwały określić, w jaki sposób akty prawa miejscowego będą konsultowane z organizacjami lub z działającą na danym obszarze radą działalności pożytku publicznego (art. 5 ust 5 u.d.p.p.w.). W przypadku Krakowa kwestię tę reguluje Uchwała Rady Miasta Krakowa z dnia 13 kwietnia 2011 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Zasady te mogą być przyjęte odrębną uchwałą, jednak nie ma przeciwwskazań, by znalazły się one w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi uchwalanym przez tę samą radę.

Szczególnie istotne jest konsultowanie z organizacjami rocznych i wieloletnich programów współpracy. Obok przedstawienia omówionych wyżej zapisów dotyczących konsultacji, ustawa wprost nakazuje, by program był uchwalany po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi (art. 5a ust 1 u.d.p.p.w.). Ponadto wymaga, by informacja o sposobie tworzenia programu oraz przebiegu konsultacji była umieszczona w treści programu (art. 5a ust 4 pkt 10 u.d.p.p.w.).

Wspólne zespoły doradcze i inicjatywne, składające się z przedstawicieli sektora pozarządowego i administracji publicznej, to sposób na bardziej usystematyzowaną, zinstytucjonalizowaną współpracę.

7.2. Procedura konsultacji aktów prawa miejscowego z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi

Jak wskazuje Uchwała Rady Miasta Krakowa z dnia 13 kwietnia 2011 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji¹⁴, konsultacje przeprowadza się przed wniesieniem projektu aktu prawa miejscowego pod obrady Rady Miasta Krakowa, jeżeli projekt ten zgłaszany jest z inicjatywy Prezydenta Miasta Krakowa. W pozostałych przypadkach konsultacje przeprowadza się po otrzymaniu przez Prezydenta Miasta Krakowa od Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa projektu aktu prawa miejscowego. Przewodniczący Rady Miasta Krakowa, przekazując Prezydentowi Miasta Krakowa projekt aktu prawa miejscowego, wskazuje planowany termin odbycia pierwszego czytania w/w aktu.

Konsultacje rozpoczyna się poprzez:

1. umieszczenie przez dyrektora komórki właściwej ze względu na koordynację współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi ogłoszenia o rozpoczęciu konsultacji w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na portalach: www.ngo.krakow.pl i www.dialogspoleczny.krakow.pl,
2. przekazanie przez dyrektora komórki właściwej ze względu na koordynację współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi projektu aktu prawa miejscowego Krakowskiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego,

14. Uchwała Nr XII/135/11 Rady Miasta Krakowa z dnia 13 kwietnia 2011 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

3. rozesłanie drogą elektroniczną informacji do organizacji pozarządowych zarejestrowanych w internetowej bazie Urzędu Miasta Krakowa.

Ogłoszenie oraz informacja powinny zawierać konsultowany akt prawa miejscowego oraz określać:

1. cel konsultacji,
2. przedmiot konsultacji,
3. czas rozpoczęcia i zakończenia konsultacji,
4. zakres oraz formę konsultacji,
5. informację o komórce merytorycznej odpowiedzialnej za prowadzenie konsultacji danego projektu aktu prawa miejscowego.

Współpraca
z NGO

Konsultacje odbywają się w następujących formach:

1. konsultacji pisemnych, przeprowadzonych poprzez zamieszczenie stosowanego projektu uchwały na portalach www.ngo.krakow.pl oraz www.dialogspoleczny.krakow.pl,
2. konsultacji pisemnych, przeprowadzonych poprzez przesłanie do konsultacji projektu dokumentu Krakowskiej Radzie Pożytku Publicznego, jeżeli takowa została powołana,
3. protokołowanych spotkań inicjatora konsultacji z organizacjami pozarządowymi,
4. ankiet, wywiadów kwestionariuszowych, grup fokusowych, paneli obywatelskich i innych technik badania opinii.

Przeprowadzenie konsultacji pisemnych poprzez zamieszczenie stosowanego projektu uchwały na portalach: www.ngo.krakow.pl i www.dialogspoleczny.krakow.pl jest obligatoryjne. Dyrektor komórki właściwej ze względu na koordynację współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi, działając z własnej inicjatywy lub na wniosek podmiotów uczestniczących w konsultacjach, wskazuje inne formy przeprowadzenia konsultacji, a Prezydent Miasta Krakowa określa w formie zarządzenia formularz służący zgłaszaniu uwag poprzez podmioty biorące udział w konsultacjach.

7.3. Struktury instytucjonalne Gminy Miejskiej Kraków realizujące współpracę z NGO

7.3.1. Krakowska Rada Działalności Pożytku Publicznego i konsultacje aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi

Powołanie Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego miało na celu wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, rozwijanie i doskonalenie współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi

i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego oraz podkreślenie rangi partnerstwa w działaniu pomiędzy administracją samorządową a sektorem organizacji pozarządowych na rzecz mieszkańców Krakowa

W skład Rady wchodzi następujące osoby: czterech przedstawicieli Rady Miasta Krakowa (zwaney dalej „Radą Miasta”), czterech przedstawicieli Prezydenta Miasta Krakowa (zwanego dalej „Prezydentem Miasta”) – w tym przedstawiciel komórki merytorycznej Urzędu Miasta Krakowa właściwej w zakresie koordynowania współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi lub pełnomocnik Prezydenta Miasta do spraw organizacji pozarządowych w przypadku jego powołania – oraz ośmiu przedstawicieli organizacji pozarządowych. W obecnym składzie rady znajdują się:

Współpraca
z NGO

Przedstawiciele Rady Miasta Krakowa:

1. Michał Drewnicki,
2. Małgorzata Jantos,
3. Adam Kalita,
4. Stanisław Zięba.

Przedstawiciele Prezydenta Miasta Krakowa:

1. Witold Kramarz – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie,
2. Andrzej Kulig – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Społecznej,
3. Mateusz Płoskonka – Wydział Spraw Społecznych,
4. Bogusława Presz – Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych:

1. Stanisław Banaś – Fundacja Ukryte Skrzydła,
2. Ewa Chromniak – Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych,
3. Przemysław Dziewitek – Stowarzyszenie Pracownia Obywatelska,
4. Paweł Mucha – Stowarzyszenie Pomocy Szkole Małopolska,
5. Ewa Ryks – Stowarzyszenie Teatrów Nieinstytucjonalnych STEN,
6. Przemysław Walocha – Fundacja Babel Images,
7. Aleksandra Włodarczyk – Fundacja Hipoterapia – Na Rzecz Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych,
8. Ewelina Woźniak-Szpakiewicz – Fundacja MIASTOTWÓRCZE.

Do kompetencji Rady należą w szczególności:

1. opiniowanie projektów strategii i polityk miejskich;
2. opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4 u.d.p.p.w., oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym programów współpracy z organizacjami pozarządowymi zgodnie z zapisami uchwały oraz

- projektów aktów normatywnych dotyczących współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi określanych w uchwale przyjętej przez Radę;
3. wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych;
 4. udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi;
 5. wyrażanie opinii w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecenia tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych;
 6. promowanie dobrych praktyk współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi;
 7. współpraca z Komisjami Dialogu Obywatelskiego;
 8. współpraca z Małopolską Radą Działalności Pożytku Publicznego.

7.3.2. Komisje Dialogu Obywatelskiego

Aktualnie w Krakowie funkcjonuje sześć Komisji Dialogu Obywatelskiego¹⁵:

- KDO ds. Rewitalizacji Nowej Huty
- KDO ds. Kultury
- KDO ds. Środowiska
- KDO ds. Zdrowia
- KDO ds. Osób Niepełnosprawnych
- KDO ds. Bezpieczeństwa

Komisje Dialogu Obywatelskiego są gremiami inicjatywno-doradczymi, tworzonymi przez organizacje pozarządowe oraz miasto Kraków; prace Komisji odbywają się na zasadach samorządności i równości stron.

Komisje Dialogu Obywatelskiego są gremiami inicjatywno-doradczymi, tworzonymi przez NGO oraz Miasto Kraków.

Organizacje pozarządowe oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust 3 u.d.p.p.w., w liczbie minimum 8 organizacji, których cele statutowe zgodne są z problematyką danej tematycznej Komisji Dialogu Obywatelskiego, mogą wystąpić z wnioskiem o utworzenie tematycznej Komisji Dialogu Obywatelskiego (zwanej dalej „KDO”). Wniosek powinien zawierać zakres tematów,

które będą przedmiotem prac KDO. W szczególnie uzasadnionych przypadkach liczba organizacji może być mniejsza niż 8, jednak nie mniejsza niż 5. Wówczas wnioskodawcy do wniosku dołączają uzasadnienie.

15. Załącznik do zarządzenia Nr 2638/2014 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 19.09.2014r. w sprawie przyjęcia Regulaminu tworzenia oraz zasad funkcjonowania Komisji Dialogu Obywatelskiego.

Utworzenie KDO może być także zainicjowane przez dyrektora wydziału/biura/miejskiej jednostki organizacyjnej poprzez informowanie organizacji o możliwości wystąpienia z wnioskiem o utworzenie tematycznej KDO przy danym wydziale/biurze/miejskiej jednostce organizacyjnej i/lub zachęcanie do takiego działania.

KDO konstituuje się na pierwszym posiedzeniu. W trakcie pierwszego posiedzenia KDO dokonuje się wyboru przewodniczącego, wiceprzewodniczących i sekretarza, przyjmuje się wewnętrzny regulamin KDO określający w szczególności tryb i organizację pracy, w tym sposób zwoływania posiedzeń oraz tryb głosowania, a także wstępny harmonogram posiedzeń KDO. Do zadań KDO należą m.in.: 1) opiniowanie projektów uchwał Rady Miasta Krakowa i innych dokumentów przedkładanych przez kierującego wydziałem/biurem/miejską jednostką organizacyjną, przy której działa KDO, 2) określanie potrzeb społecznych w zakresie działalności danej KDO i przedstawianie propozycji ich rozwiązania, 3) współpraca z właściwymi merytorycznie wydziałami/biurami/miejskimi jednostkami organizacyjnymi UMK/komisjami Rady Miasta Krakowa w zakresie opiniowania dokumentów strategicznych, zwłaszcza na etapie tworzenia ich założeń, 4) współpraca z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego.

7.3.3. Działalność Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych (MOWIS)

Miejski Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych MOWIS (referat w strukturze Wydziału Spraw Społecznych) koordynuje współpracę miasta z organizacjami pozarządowymi, udostępnia biura i sale szkoleniowe na potrzeby społecznych projektów NGO, prowadzi miejski portal internetowy dla NGO www.ngo.krakow.pl, realizuje projekty i programy partnerskie z NGO, organizuje otwarte konkursy ofert dla NGO, jak również promuje ideę wolontariatu i wspiera integrację środowiska NGO.

Miejski Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych wychodzi naprzeciw potrzebom organizacji pozarządowych i wykorzystuje ich potencjał poprzez bezpłatne udostępnianie im sal szkoleniowych i biur na prowadzenie projektów społecznych. Część pomieszczeń jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Jedyńnym warunkiem, który organizacje lub instytucje realizujące zadania pożytku publicznego muszą spełnić, jest nieodpłatny charakter działań prowadzonych w ośrodku. Sale mogą być wykorzystane jedynie na przedsięwzięcia podejmowane w ramach nieodpłatnej działalności statutowej, w tym: prowadzenie szkoleń, zebrań, konferencji, warsztatów i innych. Organizacje zainteresowane jednorazowym lub cyklicznym korzystaniem z sal MOWIS na potrzeby szkoleń, warsztatów lub spotkań, proszone są za-

Miejski Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych wychodzi naprzeciw potrzebom organizacji pozarządowych i wykorzystuje ich potencjał.

poznanie się z regulaminem udostępniania sal szkoleniowo-konferencyjnych i sali komputerowej oraz harmonogramem dostępności sal, a następnie zgłoszenie on-line wstępnej rezerwacji sali poprzez wypełnienie formularza rezerwacji sali szkoleniowo-konferencyjnej/komputerowej.

Sale są udostępniane w siedzibie Referatu Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych MOWIS (na os. Centrum C 10, Kraków-Nowa Huta). Sale są udostępniane od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 20.00 oraz w soboty w godz. 8.00 – 16.00. W wyjątkowych sytuacjach, na pisemny wniosek wynajmującego, Dyrektor lub właściwy Zastępca Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych może wyrazić zgodę na udostępnienie sal w innym, indywidualnie ustalonym terminie.

Współpraca
z NGO

7.3.4. Działalność informacyjno-promocyjna GMK na rzecz NGO

Organizacja pozarządowa może także wystąpić do Prezydenta Miasta Krakowa oraz Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa z wnioskiem o udzielenie wsparcia (patronat honorowy, członkostwo w Komitecie Honorowym) dla realizowanych przez nią przedsięwzięć i wydarzeń. Ponadto NGO może wystąpić do komórki koordynującej dane wydarzenie (przedsięwzięcie) z wnioskiem o wsparcie promowania realizowanych działań. Wsparcie medialne może polegać na promowaniu wydarzeń na portalu www.ngo.krakow.pl oraz umieszczeniu informacji w dwutygodniku miejskim „KRAKÓW.PL”.

Akcja społeczna „Podzielmy się ciepłem”

Akcja społeczna „Podzielmy się ciepłem” jest wyjątkową inicjatywą realizowaną od 2007 roku przez Gminę Miejska Kraków wraz z EDF Polska S.A. i Miejskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej w Krakowie (MPEC). Jej celem jest udzielanie pomocy organizacjom pozarządowym pomagającym najuboższym, chorym i niepełnosprawnym, seniorom i kombatantom – mieszkańcom naszego miasta – w dofinansowaniu ciepła oraz ciepłej wody użytkowej dostarczanej z sieci ciepłowniczej wytwarzanej ze źródła Elektrociepłowni Kraków.

- Beneficjenci pomocy muszą spełniać łącznie następujące kryteria:
- posiadać status organizacji pozarządowej;
- prowadzić statutową działalność zorientowaną na działania socjalne ukierunkowane w szczególności na pomoc osobom najuboższym, starszym, chorym, bezdomnym, niepełnosprawnym, dzieciom specjalnej troski, osobom wykluczonym zamieszkałym w Krakowie itp.;
- posiadać statusu klienta (w tym za pośrednictwem wspólnoty, spółdzielni itd.) miejskiej sieci ciepłowniczej w obszarze zasilania Elektrociepłowni Kraków;
- nie zalegać z opłacaniem faktur do MPEC;

- wykazać, iż kwota zapłaconych faktur do MPEC jest nie większa niż 50 tys. zł rocznie.

Komitet ds. Pomocy rekomenduje Prezydentowi Miasta Krakowa organizacje pozarządowe, którym przekazywana jest darowizna przez Elektrociepłownię Kraków oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej na pokrycie rachunków za ciepło sieciowe i/lub ciepłą wodę użytkową, dostarczaną z sieci ciepłowniczej wytwarzanej ze źródła Elektrociepłowni Kraków. Dotychczas w ramach akcji społecznej „Podzielmy się ciepłem” 156 organizacji pozarządowych działających na terenie Krakowa otrzymało dofinansowanie na łączną kwotę 710 tysięcy zł.

Współpraca
z NGO

Konkurs „Filantrop Krakowa”

Rada Miasta Krakowa, kierując się intencją wspierania działalności oraz inicjatyw o znaczeniu charytatywnym, ustanowiła tytuł FILANTROPA KRAKOWA, przyznawany osobom lub podmiotom gospodarczym za wyróżniającą się pomoc udzielaną osobom i organizacjom tego potrzebującym. Obecnie tytuł FILANTROPA KRAKOWA przyznawany może być osobom lub innym podmiotom.

Corocznie przyznawane są łącznie co najwyżej trzy tytuły w dwóch kategoriach:

- za największy finansowy wkład w pomoc udzielaną osobom lub podmiotom oceniany według kryterium wysokości wkładu finansowego (kwoty bezwzględne),
- za najciekawszą formę i efektywność filantropii według kryteriów określonych przez komisję – Bractwo Filantropii.

Tytuł FILANTROPA KRAKOWA przyznaje Prezydent Miasta Krakowa na wniosek komisji Bractwa Filantropii corocznie (za poprzedni rok kalendarzowy). Bractwo Filantropii powoływane jest corocznie Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa. Zgłoszenia do tytułu składane są w terminie do 31 marca danego roku kalendarzowego, a nabór kandydatów rozpoczyna się na przełomie lutego i marca.

7.3.5. Portal NGO.KRAKOW.PL

Portal internetowy ngo.krakow.pl jest jednym z kluczowych miejsc wymiany informacji pomiędzy organizacjami pozarządowymi a miastem Kraków.

Na jego stronach organizacje pozarządowe znajdują wiadomości na temat organizowanych przez samorząd Krakowa konkursów ofert, realizowanych konsultacji, jak również dane na temat Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, instytucji wspierających działalność organizacji pozarządowych, a także inne informacje dotyczące współpracy samorządu

z organizacjami pozarządowymi oraz realizowanych przez miasto zadań w obszarze działalności trzeciego sektora, np. prowadzenia rejestru stowarzyszeń zwykłych.

Portal oferuje również możliwość zamieszczania ogłoszeń przez organizacje pozarządowe, a także zawiera katalog organizacji pozarządowych oraz podstawowe informacje z zakresu ich funkcjonowania.

*Współpraca
z NGO*

Czas na projekty partnerskie

8

Procedura inicjowania i zawiązywania partnerstw na rzecz realizacji projektów przez organy administracji publicznej wspólnie z organizacjami pozarządowymi jest przedmiotem regulacji Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju¹⁶.

Zgodnie z art. 28a ust. 1 tej ustawy w celu wspólnej realizacji projektów finansowanych z programów operacyjnych, w zakresie określonym przez instytucję zarządzającą, mogą być tworzone partnerstwa przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim”, na warunkach określonych w porozumieniu lub umowie partnerskiej lub na podstawie odrębnych przepisów.

Powyższa regulacja prawna stwarza płaszczyznę do realizacji projektów wykorzystujących potencjał partnerów, a także daje możliwość angażowania mieszkańców społeczności lokalnych. W długookresowej perspektywie sprzyja szerszej integracji organów administracji z sektorem pozarządowym. Pewnym ograniczeniem swobody decyzji stron jest obowiązek wyboru przez podmiot publiczny partnera z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów, w trybie otwartego naboru.

Powyższą regulacją ustawową odnosi się do realizacji projektów finansowanych ze środków programów operacyjnych; dodatkowo w praktyce związane są różnego rodzaju partnerstwa, w skład których wchodzi instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, jak również przedsiębiorcy¹⁷.

W celu wspólnej realizacji projektów finansowanych z programów operacyjnych, w zakresie określonym przez instytucję zarządzającą, mogą być tworzone partnerstwa przez podmioty realizujące wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim”;

16. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, ze zm.).

17. Ośrodek sportowy Centrum Rozwoju Com-Com Zone. Idea Ośrodka narodziła się z pomysłu zlokalizowania w jednym obiekcie funkcji wychowawczych, sportowych i terapeutycznych. Aby zrealizować tego rodzaju przedsięwzięcie, została zainicjowana współpraca pomiędzy Urzędem Miasta Krakowa, który przeznaczył w drodze otwartego konkursu ofert na działalność Stowarzyszenia SIEMACHA obiekt w stanie surowym o pow. 6000 m kw., oraz podmiotami gospodarczymi, które sfinansowały wykończenie i uruchomienie centrum. Głównym partnerem projektu, jakim jest ośrodek Com-Com Zone, stała się spółka ArcelorMittal Poland,

Z uwagi na rodzaj podmiotów wchodzących w skład partnerstwa wyróżnia się:

- partnerstwo publiczno-społeczne, w skład którego wchodzi organizacja pozarządowa oraz jednostka sektora finansów publicznych,
- partnerstwo prywatno-społeczne, w skład którego wchodzi podmiot gospodarczy oraz jednostka sektora finansów publicznych,
- partnerstwo publiczno-prywatno-społeczne, obejmujące podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe oraz jednostki sektora finansów publicznych.

Podstawą funkcjonowania partnerstwa jest umowa partnerska, która określa m.in. dane partnerów, zakres i cel umowy, zadania partnerów, ich obowiązki i uprawnienia, zobowiązania partnera związane z rozliczeniem

Partnerstwa mogą być zawierane z inicjatywy Gminy, jak również z inicjatywy organizacji pozarządowej. Gmina Miejska Kraków, może poszukiwać partnerów wyłącznie w drodze konkursu.

dotacji i złożeniem sprawozdania z realizacji zadania. Umowa partnerska zawiera również informacje o wysokości środków finansowych na pokrycie niezbędnych kosztów ponoszonych przez partnerów oraz zasady ponoszenia odpowiedzialności przez partnerów i rozstrzygania sporów. Wieloletni program współpracy Gminy Miejskiej Kraków reguluje procedurę realizacji projektów w partnerstwie w samorządem Krakowa. Zgodnie z regulacją wieloletniego programu współpracy partnerstwa mogą być zawierane z inicjatywy gminy

zgodnie z procedurą określoną w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, jak również z inicjatywy organizacji pozarządowej. Warto podkreślić, że Gmina Miejska Kraków, może poszukiwać partnerów wyłącznie w drodze konkursu.

W celu realizacji projektu partnerskiego inicjowanego przez organizację pozarządową zainteresowana organizacja występuje do właściwej ze względu na zakres merytoryczny projektu jednostki organizacyjnej UMK z wnioskiem o zawarcie partnerstwa. Wniosek ten musi zawierać opis projektu przewidzianego do realizacji w ramach partnerstwa oraz informację o zakresie zobowiązań gminy w ramach partnerstwa. Rozpatrzenie wniosku oraz poinformowanie wnioskującej organizacji pozarządowej przez właściwą komórkę organizacyjną Gminy Miejskiej Kraków następuje w terminie do 30 dni od dnia jego złożenia.

.....
której siedziba znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka. Centrum Rozwoju Com-Com Zone stanowi dobry przykład połączenia potencjału samorządu lokalnego, organizacji pozarządowej oraz podmiotów gospodarczych.

9. Gdzie szukać informacji

9

Podstawowe regulacje prawne określające zasady współpracy miasta Krakowa z organizacjami pozarządowymi zostały zawarte w:

1. Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku poz. 1118 ze zm.);
2. Ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tekst jednolity Dz. U. z 2001 roku, Nr 79, poz. 855 ze zm.);
3. Ustawie z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (tekst jednolity Dz. U. z 1991 roku, Nr 46, poz. 203 ze zm.);
4. Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku poz. 594 ze zm.);
5. Ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, ze zm.);
6. Uchwale Nr CXXI/1938/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 5 listopada 2014 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. 2014 poz. 1118 z późniejszymi zmianami) na rok 2015”;
7. Uchwale Nr VI/72/15 Rady Miasta Krakowa z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie przyjęcia „Wieloletniego Programu Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2015-2018”;
8. Uchwale Nr XII/135/11 Rady Miasta Krakowa z dnia 13 kwietnia 2011 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
9. Uchwale Nr XXXIV/432/11 Rady Miasta Krakowa z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie trybu powoływania członków oraz organizacji i trybu działania Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego;
10. Zarządzeniu Nr 2638/2014 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 19.09.2014r. w sprawie przyjęcia Regulaminu tworzenia oraz zasad funkcjonowania Komisji Dialogu Obywatelskiego;

11. Zarządzeniu Nr 303/2011 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 11.03.2011 w sprawie wprowadzenia Regulaminu udostępniania sal szkoleniowo-konferencyjnych oraz sali komputerowej przez Referat Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych – MOWIS Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa na potrzeby organizacji pozarządowych i innych podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2010 Nr 234 poz. 1536) oraz grup nieformalnych działających w obszarze trzeciego sektora;
12. Uchwale Nr CXIX/1874/14 Rady Miasta Krakowa dnia 22 października 2014 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej;
13. Uchwale NR VII/107/15 Rady Miasta Krakowa z dnia 11 lutego 2015 r. w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa;
14. Uchwale Nr LXXV/742/05 Rady Miasta Krakowa z dnia 13 kwietnia 2005 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Krakowa.
15. Zarządzenie Nr 3373/2014 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 24 listopada 2014 r. w sprawie koordynacji i współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zmianami) oraz usprawnienia przepływu informacji zewnętrznej i wewnętrznej dotyczącej tej współpracy.

Szczegółowe informacje dotyczące współpracy międzysektorowej oraz regulujących ją aktów prawnych można także znaleźć na:

- stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl (zakładka „Rozwój miasta” >> „Polityki...” >> „Polityka społeczna” >> „Współpraca z organizacjami pozarządowymi...”) oraz w portalu internetowym dla organizacji pozarządowych: www.ngo.krakow.pl,
- stronie internetowej Departamentu Pożytku Publicznego: www.pozYTEK.gov.pl (zakładka „Prawo”).